

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . 2 frt 60 kr.
Félévre . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Gróf Vay Péter.

A római pápa Ő szentségének környezete legtöbbször olaszokból kerül ki s a vatikáni diplomáciában, vagy jobban mondva a pápa egyházpolitikájában olasz és francia származású főpapság viszi a szerepet.

Igy van ez régi idők óta és ennek következtében őszinte örömmel vesszük tudomást arról, hogy a vatikáni diplomáciában egy előkelő magyar nemzetség fia, gróf Vay Péter is jelentékeny szerepet tölt be s Ő szentségének udvari kamarása.

Gróf Vay Péternek római szerepléséhez sok reményt köt a magyar közvélemény s benne látja a jövő első magyar nunciust. Ma 35 éves még csak a főrangú családnak Isten szolgájává szegődött sarjadéka, a ki 25 éves korában lépett a papi pályájára s Rómában végezte papnöveldei tanulmányait.

Előzőleg azonban, mielőtt a papi pályára lépett, Lausanneban és az oxfordi egyetemen végzett tanulmányokat, melyek befejeztével a világi diplomáciából is kivette a maga részét, egyik külföldi nagykövetségünkönél mint attaché működött.

A szép képzettségű s nagy műveltségű fiatal főurat rokonszenven fogadták Rómában, hol kiváló tehetségével gyorsan érvényesült s emelkedett a papi pályán olyan magasra, melyet igen

sok, tudományban és Istennek tetsző egyházi szolgálatban megöszült lelkipásztor el nem érhet.

Nemrégiben Írországba küldötte ki őt Leo pápa, hogy ottan a munkáskérdést tanulmányozza s buvárkodása eredményéről gróf Vay Péter terjedelmes jelentésben számolt

be Ő szentségének. Irlandból való visszautazásakor utbaejtette hazáját is, melynek a távol idegenben is hű gyermeke maradt.

Gróf Vay Péter előkelő régi magyar nemes családból származott, atyja gróf Vay László egykori honvédhuszárezredes, ki első főudvarmestere volt dicsőségesen uralkodó királyunknak, akkor még Ferencz József főherczegnek.

Említettük már, hogy minden magyarember örömmel vehet tudomást arról, hogy Rómában ilyen lelkes szövívője van a magyar ügyeknek; azok, a kiknek alkalmuk volt gróf Vay Péterrel Budapesten létele alkalmával beszélni, úgy mondják, hogy igen rokonszenves papi férfit és lelkesedéssel van eltelve a magyarországi katolikus hívek ügyei iránt és Ró-

mában, a vatikáni palotában, a hol az egész katolikus világ egyházi ügyeit intézik, melegen pártfogolja a délczeg fiatal magyar főpap gróf Vay Péter a magyarországi katolikusok ügyeit. Ebből az alkalomból, hogy gr. Vay Budapesten is megfordult, bemutatjuk a fiatal főpap arczképét.

Gróf Vay Péter.

Bánffy lemaradt — Széll vezet.

Bánffy az ellenzékkel még mindig nem egyezett meg. Az, a mit a kormány felajánlott, akkor lett volna helyén, ha ő győzött volna s most joga volna diktálni a békefeltételeket. Kivánta, hogy az ellenzék adja meg a kiegyezési provizóriumot; szavazza meg a kormánynak a még mindig hiányzó költségvetést: ne ellenezze, hogy Perczel Dezső belügyminisztert a Ház elnökke válaszszak és menjen bele a házszabályok módosításába oly irányban, hogy a képviselők szőlásjoga megkurultassék.

Ezek a pontok még mind alku tárgyai lehetnek, de a kormány a kiegyezés kérdésében olyan állást foglalt el, a mi egyenesen törvénytelen. El akarta csempészni Magyarországnak az önálló vámterülethez és a külfölddel szemben való önállóságának jogát, a mi pedig a kiegyezési törvények XII. törvényzikkében világosan bent foglaltatik. Életre-halálra össze akart bennünket kötni Ausztriával.

Az ellenzék törvényes jogainkról való ezen lemondásba semmi áron sem mehetett bele. Bánffy erre számított is: hiszen neki az volt a terve, hogy olyan békefeltételeket ajánljon fel, a melyet az ellenzék el nem fogadhat, aztán azt mondhassa: „Lám, nem én rajtam mult, hogy nincsen béke” — s kormányozna tovább törvénytelenül. Majd csak beleszokik ebbe is a jó magyar.

Csakhogy az ilyenbe nincs szándékunk bele-törödni. Hevesmegye legutóbb azt a határozatot hozta, hogy a törvényileg fel nem ajánlott adó meg ujoncz szedése ellen tiltakozni fog. Határozatát megküldölte az összes vármegyéknek s előre látható, hogy sokan hozzá fognak járulni ehhez a határozathoz. Ez pedig már nagy baj a kormányra nézve, mert pénz és katona nélkül nem lehet kormányozni. Megtudhatta Heves vármegyétől Bánffy, hogy taktikája semmit sem ér, mert ebben az országban alkotmányos törvények nélkül még egy király sem tudott uralkodni, nem pedig egy erdélyi szolgabíró.

A szabadelvű párt is bánni kezdte már, hogy behajtatta magát a törvénytelenységbe. Sőt a pártnak előkelőbb, tekintélyesebb politikusai egyenesen követelték azt, hogy Bánffy az ellenzékkel békét kössön s a törvénytelen állapotokból bontakozzék ki. Azoknak az élén, a kik a békét akarták s az ellenzékhez közeledtek, Széll Kálmán állott, a legtekintélyesebb politikusa a mai nemzedéknek, Deák Ferencz tanítványa. Széll nem volt megelégedve a kormány álláspontjával a kiegyezés kérdésében, mert ő is úgy tanulta Deáktól, hogy ha Ausztriával alkotmányosan nem sikerül kiegyeznünk, akkor az önálló intézkedés joga illet meg bennünket. Ezt

a követelését az ellenzéknek nem csak elismerte, de hirdette is s igyekezett megnyerni ennek a törvényes álláspontnak a kormányt is. Bánffy nem hajlott, a békéről már-már lemondottak.

Ekkor azonban az történt, hogy Ő felsége váratlanul magához hivatta Széll Kálmánt, vele hosszasan tanácskozott, a minek az lett a következménye, hogy a *kiegyezés ügyében a Széll indítványát fogadta el és nem a Bánffyt.* Most már lehet alkudni az ellenzékkel, mert a legnehezebb gerenda, a mely a béke útjában feküdt, el van háritva. Csakhogy ezt nem Bánffy háritotta el, hanem Széll Kálmán.

Bánffy tehát már Ő felsége előtt is megbukott. Bizalmát megvonta tőle, a helyzet tisztázását egy olyan férfira bizta, a kit a magyar alkotmányos törvényekhez való ragaszkodása s fedhetetlen jelleme erre méltóvá tesz.

Az alkudozást most már Széll Kálmán vezeti. Ő értekezik Apponyiékkal, Horánszkyékkal s ő lesz az valószínűleg, a ki a nemzeti pártot a kormánypártba fogja belevonni. Ez volna az igazi eredmény, mert ha az Apponyiék lelkes, előkelő pártja kormányra kerülne, akkor a magyar nemzeti eszmék megtörnék a párturalom jegét. Akkor bizhatnák a jobb jövőben.

Széll Kálmán is teljes bizalmát bírja ugy a nemzetnek, mint Ő felségének. A mit ő tesz, az igazságosan, törvény szerint lesz megtéve. Bánffy, a törvényrontó, ma már csak annyit jelent, mint az ötödik kerék. Mikor dől ki végképpen, az közömbös ránk nézve. Ma már Széll vezet s Bánffy erkölcsi halott.

A hevesi határozat.

Heves vármegye törvényhatósági bizottsága e hó 23 án tartott közgyűlésében foglalkozott a mai törvényen kívüli állapottal és a következő nagy jelentőségű határozatokat hozta:

A törvénytelen állapot ellen a képviselőházhoz *fölvíratot intéz:*

addig, míg az országgyűlés a kormánynak törvényes fölhatalmazást nem ad, *megtagadja az adó- és ujonczszedést:*

a képviselőház törvénytelen fölösztatása esetén az új képviselőválasztást *el nem rendel;*

hasonló eljárás végett az ország összes törvényhatóságait *körirattal fölkeresi.*

Az egész ország hazafias örömmel veszi bizonyára tudomásul ezt a hazafias és szigoruan alkotmányos határozatot. Hevesmegye állásfoglalásával arra az utra lépett, a melyen Barsmegye 1820-ban az alkotmány védelmében el nem hervadható dicsőséggel örököltette meg a maga nevét a magyar történelemben.

Ezt a határozatot nemsokára tárgyalni fogják az ország összes törvényhatóságaiban. Az alkotmány szeretetét, a nemzeti jogok megbecsülését még nem sikerült mindenütt kiirtani. És ha addig ez a mostani fuldokló rendszer össze nem rogy, hát meg fog törni azok alatt a csapások alatt, a miket a hazafias vármegyék mérnek rá. Eddig is csak a jó példa hiányzott arra, hogy az országszerte lenyűgözött közvélemény újra ébredjen. Hevesmegyének hervadhatatlan érdeme lesz, hogy bátor, elszánt, hazafias föllépésével ezt a jó példát megadta.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése.

Nagyérdeklődéssel vártak a mai törvénytelen állapotok között a főrendiház ülésére, annyival inkább, mert az a hír járta, hogy a főrendek a Bánffy-kormány ellen fellépni készülnek. E hó 18-án kezdődött meg a főrendek ülése, amelyen az ország főméltóságainak színe java ott volt. Katholikus főpap hét jelent meg, köztük a két kardinális: Vaszary és Schlauch.

Jelen volt az ismertebb politikusok közül *Andrássy Aladár*, *Szápáry Gyula*, *Andrássy Géza*, *Széchenyi Imre*, *Dessewffy Aurél*, *Zichy Nándor* gróf, *Wekerle Sándor*: Az egyházpolitikai harcok nevezetességei közül jelen volt még *Széchenyi Béla* gróf, *Lipthay Béla* báró, *Máriássy altábornagy*. És megjelent az ülés folyamán *Khuen-Héderváry* gróf, a horvát bán.

A napirend előtt mély csöndben fölemelkedett *Vaszary Kolos hercegprímás*. Rövid beszédet vártak a kardinálistól, de kevés szava így is meglepetést okozott. Mindössze két mondatra szorult; az egyikben utalt arra a megdőbbentő állapotra, melybe az ország jutott, a másikban azzal a kérdéssel fordult a kormányhoz, tájékoztassa a főrendiházat arról, mit tett és mit szándékozik tenni a zavaros helyzet megszüntetésére.

Bánffy miniszterelnök elismerte a szerinte tévesen törvénytelennek mondott helyzet megdőbbentő voltát, de arra való tekintettel, hogy most a békülés folyik a pártok közt, nem nyilatkozott részletesen a jövőre nézve. Kijelentette, hogy óhajtja a béketárgyalások sikerét, de ha nem találna meg a kibontakozást, a mit ugymond, Isten ne adjon, akkor ő továbbhalad a megkezdett uton.

A beszéd harciasabb a miniszterelnök bármely eddig mondott beszédénél. Nem egyéb az, mint fenyegetés a föloszlatással és új választásokkal. Sőt azok első hivatalos bejelentése. A hercegprímás azonnal ki jelentette, hogy a béke-tárgyalás mielőbbi sikeres eredményét óhajtja.

Ezután *Széchenyi Imre* gróf állott fel, aki tekintettel a helyzet bizonytalanságára, egy fölirati javaslatot nyújtott be.

Aláírva: *Széchenyi Imre*, *Andrássy Aladár*, *Dessewffy Aurél*, *Majláth József*, *Széchenyi Géza* grófok. A fölirati javaslat a királyhoz fordul, hogy a január elsejével kezdődő törvényen kívüli állapoton, mely történelmünk szomorú napjait hozza emlékezetbe, segítsen. Arra kéri a királyt, hogy alkotmányos jogait úgy gyakorolja, hogy az alkotmányos állapotok mielőbb teljesen helyreállíttassanak.

A javaslat fölött való szavazás január 20-án folyt le, amikor a főrendiháznak nevezetes és nagy érdeklődés mellett lefolyt ülése volt. A muzeum oszlopos terme szépen megtelt a kegyelmes és méltóságos urakkal. A karzatok is rogyásig telve voltak.

Széchenyi Imre gróf állott fel legelsőnek, s egy szép beszédben megokolta a fölirati javaslatot. Rámutatott arra, hogy alkotmányunk legfontosabb törvényei esorbát szenvedtek, hogy nagy szerencsétlenség előtt állunk, hogy a monarkia védő törvényei és nagy hatalmi állása meggyöngül, hogy hitelünk romlik, az egész gazdasági életünk a levegőben lóg, hogy megrendülőben van az a szent hit, mely szerint országunkat csak alkotmányosan lehet kormányozni. Mind e végzetet ki lehet kerülni s kiegyenlítés által, a melynek nagyobb akadályai nem lehetnek. Ezért kell a koronához fordulni. *Bánffy* báró miniszterelnök erre azt felelte, hogy a fölirat elfogadása belevonása volna a koronának a pártközi küzdelmekbe. (Mintha nem éppen Bánffy vonta volna bele a koronát a pártküzdelmekbe.) Kérte, hogy ne fogadják el a javaslatot. Az elnök szavazást rendelt el.

A szavazásnál a kormánynak 30 többsége volt. Érdekes, hogy a fölirat elfogadása mellett szavazott a régi történelmi főnemesség, *Samassa* érsek és *Szmrecsányi* püspök, a zászlós urak közül csak *Andrássy Aladár* gróf. Ezuttal is a kormány jóvoltából kinevezett főrendek mentették meg a kormányt a leszavaztatástól!

A képviselőház ülése.

A politikai helyzet még mindég nem tisztázódott. ennek megfelelőleg a képviselőház ülésein is a szokott sivár képet mutatták. Végét nem érő szavazásokkal telt el az idő. Senki a törvényhozás munkásságát komolyan nem vette, tudván, hogy ezt az ostrom-állapotot, mely a kormány ellen folyik, bármily káros is, tűrni kell mindaddig, míg Bánffy el nem tűnik a kormány rudja mellől.

Részletesebb beszámolóink tehát igen kevés.

A képviselőház jan. 20-án folytatta a csöndes obstrukciót, a névszerinti szavazást. Három izben névszerint szavaztak a multkorról maradt jelentéktelen kérdésekben.

Azután *Blaskovics* Ferencz és *Sima* Ferencz interpelláltak az új-szent-annaí vérengzés dolgában, *Sima* Ferencz a szent-annaí vérengzésben a főszolgabírák országszerte szokásos tulkapásának ered-

ményét látja, mert a szolgabírák a Tisza-féle kijelölési jogot biztosító törvénnyel visszaélnék. Az kérdezte a belügyminisztertől, hajlandó-e megtorolni a világi főszolgabírókat azt, hogy visszaélt a kijelölés jogával s hajlandó-e intézkedni, hogy a községi választásokban a nép többségének törvényes akarata érvényesüljön. A belügyminiszter nem felelt.

A többi üléseket is szavazások merítették ki, csak e hó 24-iki ülést tette némileg mozgalmassá egy esemény. Egy kormánypárti lap ugyanis felsorolta azokat az ellenzéki képviselőket, a kik különböző vállalatoknál olyan állásokat foglalnak el, a melyek a képviselői állással összeférhetlenek. Erre *Rakovszky István* és *Sághy Gyula* maguk indítványozták, hogy ezeket az összeférhetlenségi eseteket vegyék vizsgálat alá, de elvárják — ugymond — hogy a kormánypárti képviselők is jelentsék be összeférhetlenségi eseteiket. Lőn erre a kormánypárton nagy hallgatás.

Az érdem jutalma.

Az érdem jutalmat érdemel. Meg is adják ezt neki. A hivatalnokai meg a politikai életben azok, a kik hűségükkel, munkásságukkal javára válnak valamely ügynek, anyagi javakban vagy erkölcsi elismerésben részesülnek. Bárók, grófok, ordós és kegyelmes urak így keletkeznek a kitüntetés révén. De ki gondolt eddig a szegény munkás emberrel, a ki egész hosszú, fáradságos életén keresztül szakadatlan turja a föld rögét, vagy mint másnak kiszolgálója, hűségben, becsületben tölti munkás életét!?

Ime, őket is észrevette most a földi hatalom. Az egyszerű munkásember érdemei sem vesznek el ezután nyomtalanul. A földmivvelésügyi miniszter ugyanis elhatározta, hogy a cselédek és munkások hűségét és szorgalmát nyilvánosan fogja megjutalmazni.

Evégből diszes okleveleket készítettett a kitüntendők számára s felhívta a hatóságokat, hogy terjeszszék fel a jutalomra érdemes, hosszabb időt egy helyen töltött gazdasági munkások és cselédek névjegyzékét. A jutalmazandók pénzbeli díjakat is kaptak s azonkívül mindegyik egy pompás dicsérő oklevelet is nyert, a melynek a rajzát kicsinyítve hátul mutatjuk be. Több mint kétszázan részesültek ezuttal a szép kitüntetésben, a mely ünnepélyesen, a hatóság s nagyszámu közönség jelenlétében ment véghez. S a jutalmazás ezentul évről-évre ismétlődni fog.

Elismerésünk illeti meg a földmivvelésügyi minisztert, a ki szép kezdeményezésével buzdító példát adott arra, hogy bármilyen szerény foglalkozásban is lehet érdemeket szerezni szorgalommal és hűséggel és hogy nem a foglalkozástól, de a hivatás lelkiismeretes betöltésétől függnek az igazi érdemek!

MI UJSÁG?

Kossuth Lajos siremléke. A mult év október végén megirtuk, hogy a Kossuth-szoborra eddig mintegy 400,000 frt gyűlt össze. Ebből az összegből akarja a főváros a szobrot és siremléket felállítani. A főváros képzőművészeti bizottsága a siremlék terveinek, költségvetésének kidolgozására, illetőleg a megfelelő pályázati feltételek elkészítésére Heuffel Adolf középítési igazgatót, Strobl Alajos szobrászt s Steindl Imre műépítést küldte ki. Ennek a háromtagu bizottságnak tárgyalása alapjául szolgáló tervet a középítési igazgató már elkészítette s eszerint a siremlék nyitott formájú lenne, melyben a koporsót tartó rovatall minden oldalról látható. A pályafeltételek fölött már a legközelebbi napokban döntenek.

Ezzel kapcsolatban kötelességünknek tartjuk a főváros intéző köreit ismét és ismét figyelmeztetni, hogy az ország közönsége szoborra rakta össze filléreit s így első sorban azt kell felállítani. Minden más terv határozott megsértése lenne a hazafias kegyeletnek, mely ezt a szoboralapot megteremtette s a melyet mellőzni, vagy éppen sérteni sem jogos, sem okos dolog nem volna.

Agg honvédek öröme. A honvédmenedékház lakói nagy örömben részesültek a mult héten. Szent-Imrey Kálmán parancsnok ugyanis egy ismeretlen adakozótól nagyobb pénzüsszeget, szivart, szivarvéget kapott szétosztás végett. A parancsnok szombaton osztotta szét az ajándékot, a melyből minden lakó 25 krajczárnyi készpénzt, 3 darab szivart s egy-egy félliter szivarvéget kapott. — Az utóbbi napokban különben a késmárki főgimnázium és állami polgári iskola növendékei nevében, mint a mult évi márczius 15-iki ünnepély alkalmából rendezett gyűjtés eredményét 44 forintot küldtek be dr. Szelényi Károly és Hancz Gyula tanárok. Szilágyi Jánosné 4, dr. Vutz Albertné 3, Boday Gizella 2, Sporják Vilma, Gizella és Irén fél. Kubesch János főmérnök 3 kilogram szivarvéget küldtek. Az adományokért a parancsnok öreg bajtársai és a saját nevében is ezuton mond köszönetet.

Bem apó arczképe. A nevezetes piski-i esata helyén 1889-ben diszes emlékoszlopot állított a hazafiui kegyelet. A szoborbizottság elhatározta, hogy az oszlop egyik oldalára Bem tábornok képét fogja ráilleszteni. A dombormű kép érczből készül s az emlék nyugati oldalát fogja ékesíteni. A bizottság legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy május vagy június hónapjában, mikor az idő kedvez, az 50 éves évfordulón nagyszabásu országos ünnepel helyezi el Bem apó képét. Az ünnepre több olyan öreg honvéd megjelenésére is számítanak, a kik résztvettek a piski

esatában. A bizottság arra kérte a kolozsvári ereklye-muzeumot, hogy az ünnep alkalmából eszközöljön ki szabadjegyeket, hogy alkalma legyen mind az öreg harcosoknak, mind a hazafias közönségnek 50 év után megszemlélni azon hidat, melyre azt mondta Bem: „Ha e hid elveszett: minden elveszett.“

Medve a vásárhelyi határban. Még a medve sem elégszik meg a maga sorsával. A kivándorlásnak — úgy látszik — a medve is barátja. Mint írják a sámsoni uradalomból, a eserepi major környékéről egy tapasztalt maczkó ezammogott át a szomszédos vásárhelyi határba itt egy árokban meglapult s úgy akadtak rá s tanyai lakók, kik dorongokkal, kapával, vasvillával stb. kergették meg a maczkót. Nem tudni merre vette utját, de feltehető, hogy nem remélt barátságatlan fogadtatás után visszakiváncozik a rengeteg sűrűjébe.

Eltűnt vizsgálati fogoly. Egy lókupez, a kit orgazdaság miatt tartóztatott le a fővárosi rendőrség, a mint a főkapitányság épületében levő czellájából a második emeleti folyosóra kísérték, egyszerre csak nyomtalanul eltűnt. Tüvé tették érte az egész főkapitánysági épületet, de mintha csak a föld nyelte volna el, sehoh se találták. Jellemző ez a dolog mindenestre a székes fővárosi minta államrendőrségnél uralkodó állapotokra.

Megfagyott napszámos. Czifra János nyir-vajai dohányos a minap este többedmagával a nyir-vajai koresmában mulatott. Kilencz óra tájban bucsut vett társaitól s hazafelé indult. Utja a vajai nagytóból kivezető Nyirviz-esatornán vezetett át. Czifra már ittas fővel távozott a koresmából s reggel a nős, esaládos embert a Nyirviz-esatornában találták meg holtan. A szerenésetlen beleesett a esatornába s megfagyott.

Anarkista Élesden. Az élesdi rendőrség egy Franczisko de Carlo nevű kobar olaszt szállított az élesdi szolgabírószákhoz. Kilétére és foglalkozására nézve igen zavaros vallomásokot tesz és minden jel arra mutat, hogy valami anarkista szökevény. Ruházata igen finom, különösen az utitáskájában levő fehérneműek a legfinomabbak és monogrammal vannak ellátva. Egy drága revolvert és több feljegyzett ezimet találtak nála, a melyek mellett mindenütt ott van „poste restante“ és többnyire olasz nevek. A vizsgálatot erősen folytatják ellene.

Kérvény a jó Istenhez. Egy barkai becsületes polgárember, kinek tavaly a jégeső tönkretette a vagyonságát, azóta nagy szegénységben él családjával, melynek sokszor sehogy sem tudja a mindennapi kenyeret megkeresni. A jámbor, istenfélő ember most arra a gondolatra jött, hogy egyenesen a jó Istenhez fordul kérvényileg segélyért és a dernői postán az Istennek czimzett levelet adott fel. A hivatalnok épen a szokásos „nem található fel“ megjegyzést írta rá a levélre, a mikor egy jótékony-ságáról ismeretes ur jött a postára és tudomást szerzett a különös levélről. Ez az ur egy ötven

forintos bankjegyet tett egy borítékba azzal a kérelemmel, hogy puhatolják ki a levél íróját és kézbesítsék neki az ötven forintot. Ez meg is történt. A derék ember most szentül meg van győződve arról, hogy maga a jó Isten küldte postán a tekintélyes összeget.

Szöknek a szerb katonák. Minap éjjel a szerbiai hetedik gyalogezred öt katonája Belgrádon éjnek idején csónakra ült és észrevétlenül átevezett a magyar partra, csak midőn a Zimony melletti Cziglány szigetbe érkeztek, vették észre a tulsóparti határőrök a szökést s néhány lövést eresztettek a dezentorok után, melyek azonban nem találtak. Az öt szökött katona azonnal jelentkezett a zimonyi rendőrséghez, hol oldalfegyverüket átvették, melyek vissza fognak szállíttatni Szerbiába. A megszökött katonák most munkát keresnek, mert katonai fölebbvalóik rossz bánásmódja miatt semmi kedvük sines hazájukba többé visszatérni.

Nazarénus rabok. Szegeden a napokban ismét nyolez nazarénus katonát kísérték a Csillagbörtönbe. Egyenesen megdöbbenő módon szaporodik azoknak a száma, a kik inkább éveken át rabságot szenvednek a meggyőződésükért, mintsem fegyvert fogjanak. A nazarénus vallás híveinek folytonos szaporodásával szemben tanácstalanul állanak a katonai hatóságok, melyeknek egyéb védekezési módjuk sines, mint a megtorlás, a börtönbüntetés.

A czeglédi százasküldöttség Turinban. Czegléd város elvhu polgársága 22 évvel ezelőtt százasküldöttséggel kereste fel Kossuth Lajost turini magányában. A város polgársága azóta minden évben megünnepelte e látogatás január 24-ikére eső évfordulóját s az idén is hazafias ünnepet és társasvaesorát rendezett e napon.

„Apám az oka öngyilkosságomnak.“ Csákon Hegyi Márton földbirtokos felakasztotta magát. Idézést kapott egy perben s az idézőlap hátára ezt írta: Apám az oka öngyilkosságomnak. Fegyverem történései neki voltak szánya. Mást gondolok és meghalok.

Asszonyok összeesküvése egy polgármester ellen. Miskolczon f. év január 1-én miniszteri jóváhagyással új adót hoztak be, 1 krt egy üveg szódavizre. Ez az új adóteher sehogysem tetszik a nép asszonyainak, pedig hát inkább a férfinép iszsza a szódavizet borral. Az asszonyok 65 aláírással ellátott levelet küldtek a polgármesterhez, a melyben öt teszik felelőssé az új teher behozataláért, valamint sok más bajért. Elhalmozzák szemrehányásokkal és végül azzal fenyegetőznek, hogy abban az esetben, ha az év végéig „új rendet“ nem fog teremteni, akkor több ezerre megerősödve összeesküvést forralnak és nemcsak a polgármestert, hanem „még az városi rendezkedőket meg az városháztéren levő urakat is“ ki fogják pusztítani.

Két vasuti kaland. A hét elején Temesvárról egy vadásztársaság vasuton kirándult Mária-Radnára. Máslak és Charlottenburg közt a társaság egyik

tagja meg akarta mutatni új fegyverét, mely azonban hirtelen elsült és ugyanabban a pillanatban ment a külső lépcsőn a vasúti kalauz. Szerencsés véletlennek köszönhető, hogy a golyó csupán a kalauz sapkáját találta. — Egy másik esetet Anináról jelentenek. Ott egy asszony a pályaudvaron összeveszett a férjével. Mikor a vonat elindult, a férj hirtelen felugrott egy III. osztályú kocsiba, a mi felett az asszony annyira dühbe jött, hogy felkapott egy nagy követ és a vasúti kocsit felé dobta. Mivel azonban a vonat már elindult, a kő az I. osztályú kocsit érte, melyben Vuja Péter országgyűlési képviselő utazott Kegler Ödön erdőmesterrel. Az utóbbi éppen lehajolt és így a kő feje felett repült el. A haragos asszonyt letartóztatták.

A bácskai szocialisták. A bácskai falvakban tavaly nyáron kezdték meg működésüket a szocialisták s a Baja környékén lévő falvakban nyáron át nagyon sok munkás maradt munka nélkül. Aratás után oly nagy lett a szegénység, hogy a bácskaiak a keserves tanulság után végleg szakítottak a szocialista vezetőkkel. Az agitátorok azért nem esüggöttek s a télen át is többször gyűléseztek, kis ezédulákon sztrájkra buzdítva az ipartelepek és gyárak munkásait. Vasárnap az egész környékben népgyűlések készültek, de itt is teljes volt a kudarc, mert sehol sem jött össze tízenöttnél több ember, a ki a szónokot hallgassa.

A szentannai zendülés. Szent-Annán, a hol nem régen összetűzött a lakosság a csendőrökkel, a kik öt embert agyonlőttek, mozgalom indult meg, hogy a községbe rendelt katonaságot elvigyék. A katonaság eltartása ugyanis nagyon sokba kerül és a vagyonos gazdák bejelentették a bírónak, hogy vagyonukkal jól állanak a rendért, csak vigyék el a katonaságot. Eddig már sok embert kihallgattak, de még mintegy kétszáz ember vár kihallgatásra és mindenki fél, a mikor a szuronyos csendőrök kihallgatás végett keresik az embereket.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A kisgazda számadása.

Igen sok gazdának egyik főhibája és elszegényedésének oka az, hogy nem tart beosztást: többet költ olyan dolgokra, melyekből jövedelemre nem számíthat, viszont takarékoskodik ott, a hol a takarékoság a gazdaság kárára van. Hogy a gazda helyes beosztást tarthasson, tudnia kell, hogy mire és mennyit szabad költenie, ehhez pedig szükséges, miszerint a gazda számon tartson mindent, a mit bevett és kiadott, szóval: számadást vezessen. A helyesen vezetett számadás jó barátja és tanácsadója a gazdának, a mely az igazságot mindig hűen megmondja, a gazdát rendre, pontosra, takarékosra és jó beosztásra szoktatja. A jól berendezett számadásból már előre meg lehet mondani, hogy körülbelül mennyi bevételre lehet számítani és annak eléérése érdekében mennyit kell a gazdaságra áldozni.

A rendezett számvetés szükségességét a gazdák ma már mindinkább belátják és hogy ennek dacára különösen a kisebb gazdák közül kevesen vezetnek számadást, annak oka az, mert rendezett számadásvezetéshez pontos és lelkiismeretes feljegyzések keltenek, a mi némi munkát okoz; de oka az is, hogy a számadásvezetés kissé körülményes és bizonyos jártasságot igényel, a mi miatt kellő utmutatás nélkül nehéz azt berendezni és vezetni.

A rendszeres gazdasági számvetésnek áttekintést kell nyújtani a gazdaság különböző részeiről, ezek nemének, számának és értékének feltüntetésével; felvilágosítást kell adnia a gazdaság körében végbemenő minden oly változásról, mely nyereséggel vagy veszteséggel jár. A rendszeres számadás több részre, u. n. „naplókra“ oszlik, a melyek kiegészítésére szolgálnak a különféle kimutatások és alnaplók. Ilyen naplók: a pénztári napló, a vetés-, termésnapló, az elletési napló, vagyonkimutatás stb.

A kisgazda számadásának a lehető legegyszerűbbnek kell lenni, mert sok irka-firkára nincs ideje. Ha a gazda semmi másról, de legalább kiadásairól és bevételeiről vezessen számadást, azaz: pénztári naplót. Ilyen naplót bárki könnyen akként készíthet, hogy kellő számú közönséges írópapíriveket egyszerűen összevarr és alábbi minta szerint megvonalozza és feliratokkal ellátja.

Közönséges írópapirozt használva, melynek szélessége 21 cm., magassága 34 cm., a „kelet“-rovat 1¹/₂—2 cm., a „tárgy“-rovat 10—12 cm., a „korona“-rovat 1¹/₂, a „fillér“-rovat 1 cm., a „jegyzet“-rovat 3—4 cm. széles lehet (ha a papiros negyedrést összehajtott, akkor az egyes rovatok keskenyebbre veendők és a jegyzetrovat elmarad, hogy a bevezetésre elég hely jusson.)

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:
**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel
bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók Morzsolók

Gőzcseplők
Ekek
Vetőgépek
Borpresek

Pénztári napló az 1899. évi bevételekről és kiadásokról.

Kelet	Tárgy	Bevétel		Kiadás		Jegyzet
		forint	króna	forint	króna	

A pénztári naplóba a feljegyzések időszertint sorrendben történnek. A keletrovat azon időpont (hó és nap) bejegyzésére szolgál, a mikor a bevétel vagy kiadás felmerült, a hol a helyszüke miatt e rovat keskeny, a hónap nevét a tárgy rovatba írják egyszer és csak a napok számát jegyzik a kelet-rovatba, a tárgyrovatba kerül a bevétel vagy kiadás tárgya, pl.: „Vásáron eladott 10 métermázsza búzáért“, „kocsmárosnak eladott borjuért“, „Weisz Bernáttól vett hámos lóért“ és a bevétel vagy kiadás rovatba kerül az összeg a szerint, hogy az összeget a gazda kapta vagy kiadta.

Minden oldalon a legelső sorban irandó az illető oldal bevételeinek, illetőleg kiadásainak összege a tárgy rovatba oldal elnevezéssel ez összeg a következő oldal első sorába a megfelelő rovatban is beíratik a tárgyrovatban átvitel elnevezéssel.

A havonta többször ismétlődő tételeket, pl. napszámkiadás, bevétel a tejeladásból, nem naponként kell bejegyezni, hanem ezekről külön alnaplót vezetve, a havonkénti összegeket kell a pénztári naplóba bevezetni.

Az utolsó oldalon összeadottnak a havi bevételek és kiadások összegei s a bevételek összegeiből levonva a kiadások, főösszegét, megkapjuk a gazdasági év pénzeredményét. K. R.

A kosárfűz termesztéséről,

A kosárfűz termesztéséhez kötött, nedves, de tulságos víztől nem szenvedő talaj a legmegfelelőbb, kellő nedvesség hiányában hozama csekély, tulsok víz ártalmas neki. Minden növényre áll ugyan az, hogy a termés sokat függ a növény fajtájától, mire a jó gazda súlyt helyez. Annál inkább kell ezt szem előtt tartani füztelepek létesítésénél, mert a létesítési költség egyforma akár jó, akár rossz füzféle választott, előbbinek hozama azonban háromszor akkora lehet, mint az utóbbiaké. Jó kosár-füzvesszőtől megkivántatik, hogy hosszú, egyenlő vastag, hajlékony, könnyen lehántható és hasítható és keveset elágazó legyen. A legerősebb vessző is 5—6 évi rendszeres metszés után már alászáll hozamában, a vessző rövid és vékony marad, míg gyenge dugvány után ekkor már alig méter hosszú a vessző és silány. Legjobb füzfajok a kosárfűz (*Salix viminalis*), a mandolafűz (*Salix amygdalina*); e fajok mellett azonban szá-

mos változat ismeretes, egyik pompás fonóanyagot ad, a másik hitvány botot.

Füztelep létesítéséhez erős, egészséges, egy-két éves hajtásokból készült, 30 cm. hosszú dugványok használandók. A talajt a betelepítésre lehetőleg még ősszel vagy legalább kora tavasszal ásóval kell megforgatni, a mi azonban 50 cm.-nél mélyebbre ne történjék, mert a mélyebben forgatott talajon a hozam csekély marad. Szántott talajon a füz nem tenyész oly jól, mint az ásóval megmunkált földben. A rügyfakadás előtt szedett dugványokat egymástól 50 cm. távolságban futó sorokban, 10—30 cm. növénytávolságra kell elrakni. Kiváló gondot fordítsunk az első és második évben a gyomok eltávolítására, mert a harmadik évben a tökékek közül már nehéz kitisztítani, pedig a gyom a füzre hátrányos. Nagyon fontos a káros rovarok irtása is, mert a rovarrágott vessző elágazik és hasznavehetetlenné válik, a tökékek pedig elgyengülnek. Okszerűen kezelt telepen a vesszőt nem metszik minden évben, mert az évenként metszett töke hozama a 4. évtől kezdve csökken, 8—10 év után pedig kimerül. Ennek elkerülése végett a hollandusok az 1., 2. és esetleg a 3. ik évi termést vesszőnek metszik, azután 2—4 évig pihenni hagyva a tökét, a nyert erős hajtásokat másra használják, erre ismét 2—3 évi vesszőtermelés következik. Ekként elérik azt, hogy füztelepeik 30 évig is teljes termésben maradnak. A vesszőt egészen a földnél kell levágni, mert minél alacsonyabbra nevelik a tökéket, annál egészségesebbek és annál inkább termőképesebbek lesznek. K. R.

Befolyásolható-e az állatok tejelőképessége.

Hogy mily befolyást gyakorolhat az ember az állatok tejelőképességére, azt akkor láthatjuk, ha olyan állatokat is megfigyelünk, melyek nem tejelés céljából tartatnak, mint a milyen pl. a ló. A ló csak addig tejel, a meddig csikaja szopik és csak annyi tejet ad, a mennyire a csikónak szüksége van s a mint a csikó enni kezd, a kancza sem tejel többé.

Ebből kitetszik, hogy a fejős tehén is hajlandósággal bír az első ellés után apasztani el a tejet, minélfogva tanácsos az előhasi tehenet addig fejni, a meddig csak egyáltalában lehet, még azon esetre is, ha csak kevés tejet ad. A későbbi borjazásoknál ezen eljárás ki fogja fizetni magát.

A fejőnek tehát módjában áll a tehénből — föltéve, hogy abban a hajlam megvan — jó vagy rossz fejőst létesíteni, aszerint, a mint azt jól vagy rosszul feji. Azonkívül tekintetbe veendő, hogy a rossz fejés által, különösen ha a tőgyet nem feji ki tisztára, még a legjobb tehének tejelékenysége is megromlik, s ez esetben a tőgy megbetegedését is okozhatja.

A ki megpróbálta, az azt is fogja tudni, hogy a fejés nem könnyű munka, mely erőt és kitartást igényel; azért egy fejőnek ne adjunk több tehenet a keze alá, mint a mennyit jól kifejni képes, mert ha kifáradt, nem képes a tehenet jól kifejni, különösen akkor nem, ha az csak nehezen adja le a tejet s ennek kétszeresen is kárát vallanók.

A moóri fiu.

— Krónika. —

Hallottatok szörnyűséget a szabadságherez még élő hősei ajkáról? Hallottátok-e, hogy a föld gyermekei közül voltak hozzá hűtlenek is? Az, hogy más nyelven beszélt akkor a község népe, nem menti meg az árulás bélyegétől. A szent haza fiai voltak ők is. Az ő szabadságukért is küzdött akkor az egész nemzet. Nekik is kötelességük lett volna a jó hazafiak táborában lenni.

A moóriak nem voltak hívek a szabadságért harezoló nemzethez.

Szomorú beszélgetés tárgya volt ez Fejérvárott egy januáriusi napon. Ott hallotta meg Szeider Antal, egy moóri lakos fogadott fia, hogy mi történt tegnap Moór környékén.

A magyar sereg sok halott és sebesült veszteséggel kénytelen volt visszavonulni. Hiába volt a hősiesség. Az ellenség, melynek a város fölkelő népe szaporította erejét, győzelmet nem aratott ugyan, de a magyar sereg meg volt verve...

Szeider Antal gazdája az ebédnél így végzé a halott újságok hírüladását:

— Imádkozzatok gyerekek, hogy Magyarországot több ilyen szégyenletes baj ne érje! Ne legyen példa több olyan, mint a moóriaké, kik az ellenséggel tartottak!... Mert átok fogja kísérni az élő minden lépését, a holtra sem vár egyéb, a ki hazája ellen küzdött...

Szeider Antalra természetesen mély benyomással volt a hír.

Ebéd után eltűnt a házból s a Keresztes felé vivő

utra ment ki. A hóval fedett uton nem esett jó séta, de nem is az kellett most az urfinak, hanem magány. Szabad ég alatt lenni s ha gondolatai megszilajodnának, kiálthasson... Ne lássa senki más, ne hallja senki más, csak a mindenek látója,

hallója, a jó Isten! — S mig a feltörött országuton ballag, a vámon kívül a kéklő hegyek felé révedez szeme:

— Hát ott — gondolá — ott eshetett meg a szégyen velünk? Oh, hogyan lehetett olyan ez a

nép, mely a magyar föld legdusabb vidékén, a legtisztább magyarsággal környezve, azzal benső rokonságban él, úgy elfeledkezhetett kötelességéről! Oh én Istenem, én is ott születtem... Miért fáj ez nekem mégis?... Ej, nem hihetem! Az én

keresztapámról éppen nem . . . Mese lesz az egész . . .

Aztán elgondolta, hogy az ő árvaságában csak egy kedves van, s az a nevelőapja iránt érzett szeretete, becsülése.

hozott, sokat áldoz értem folyton; mert oly sokszor és oly szépen kifejezett vágya neki az, hogy jó és hasznos fia lehessen hazámnak, kire ő büszke lesz majdan . . . Az én nevelőapám nem is volt, oh biztosra veszem, hogy nem volt — részese a moóriak árulással fölérő viselkedésének . . .

Észre sem vette, fölért a keresztesi magaslatra.

— Nos — gondolta — ha eddig elmentem, hát csak elmegyek Keresztesig. Ott majd ismét találom valakit, a kivel elbeszélgetik a tegnapi eseményről.

Szétnézett a magaslaton. A vidék igen szép. Gyönyörű volt a Sárrét lapálya, mely most mintha habos selyemmel volna leterítve. A hóleplen ott hagyta fodrait a szél. Megfagyott felszine az alantjáró nap sugaraiiban csakugyan a selyem fényével gyönyörködött. Az országúttól jobbra tompán emelkedő hosszú dombok sorakoznak, mint megannyi óriási sirhalom. Mig Antal a csillogó sikot szemléli, nem érzi egy pillanatra a kínos bizonytalanságot, de a fehérbe borult halmok nagy-nagy sirt juttatnak eszébe: temetőjét a honért elesett sok honvédnek . . .

S jó szembe vele egy egylovas se taliga se kocsis. Antal nézi, nézi . . . Ismerősnek találja.

Még nem ismerte fel, már a szembejövő kiabál:

— Anti, tán haza? . . .

— Tyü, szomszéd, álljon meg!

Ugy is megállott, mert Anti szaladt feléje.

— Tudod tán az ujságot? Szegény . . . tán éppen ezért indultál utnak, ugy-e?

— Azért én. Ejnye, ejnye . . . Az már mégis borzasztó!

— Isten akaratja volt . . .

— Már ilyent ne mondjon, szomszéd! — sértődve szól Anti.

— Már csak nyugodjál meg benne, öcsém . . . Szép volt az a halál . . .

sági munk, szorgalmas munkálkodását, példás hűséget, elkedésével és dicserevel méltányolom.

Práger

Államügyek királyi miniszter.

1899. január 15.

Államügyek és cselédek oklevele.

Az oly jó volt mindig hozzá, az oly gyöngéden gondoskodott róla . . .

— Minden módon csak javamra van. Otthon tarthatott volna, ott is embert nevelhetett volna belőlem . . . Nem, ezt nem tartotta elég jónak. Ide

— Szép volt, szép... Az igaz... De azért a moóriakat mégsem illeti dicsőség!

— Isten akaratja ellen nem tehetünk — mondá nagy jámborsággal az Antalék szomszédja.

— Ejnye, hát hiszen nem is az Isten akarta ezt, az ördög sugta ezt a szándékot nekik!

— Hiába. Már megvan.

A bácsi elhallgatott. Oda-odapillantott a fiu szemébe, mintha onnan keresne magyarázatot arra, a mit nem értett.

— Ha megengedi, szomszéd uram, felülök, mert már bizony fáradt vagyok kissé. Legalább beszélgetünk.

— Jó lesz — hagyja rá szórakozottan a moóri atyafi. Pár percnyi szünet után csak megint a szemébe néz Antalnak s kérdi:

— Hát nem haza indultál, öcsém?

— Nem én... Azt se hiszem, hogy egyhamar hazamenjek. Utálok mítól fogva ezt a várost.

— Mi?... Miért? — néz nagyot a bácsi.

— Hát én hazaárulok közé nem megyek — beszélt sebesen Antal. — A kik olyan borzasztóságra képesek, azok közé én nem vagyok való...

— De, öcsém!...

— Ne zavarjon! Tudja, az én nevelőapám sajnálom...

— Oh, mindig jó ember volt...

— Nos, hiszen éppen azért... De rá se néznék soha... Ugy-e, szomszéd, neki nincs része a dologban?

A szomszéd elejtette a gyeplőt.

— Hát te nem tudod?

— Mit? Hát ő is? — kiált megsemmisülve Antal.

— Ő és még néhányan...

— Annál rosszabb rájuk nézve... A többinek béke... Rájuk sok átok fog szállni...

— Rájuk is béke... Anti!... Ők meghaltak...

A ló megállott. A hátsó lábszárán megakadt a leejtett gyeplő. Szegény pára ezt megállításnak vehette.

— Istenem! — szólt a szomszéd — hát te nem is sejtet? Éretted jöttem, meg hogy sirkeresztet vigyek a nevelőapád sirjára...

Antal kimeredt szemmel bámult maga elé. Majd meg elfődte arcát két kezével s úgy sóhajtott:

— Oh, jaj nekem! Oh, jaj nekem!

A bácsi megilletődve, hallgatagon nézett a fiura egy perczig. Mintha a nyomasztó hangulattól akarna menekülni, hirtelen rántott aztán a gyeplőn. A ló megindult...

Antal pedig vontatottan, nagy szomorúsággal, de keserűen és nagyon határozott, kemény hangon szólott:

— Igaza van hát a gazdámnak... Átok fogja kísérni az élő minden lépését, s a holtra sem vár egyéb, a ki a hazája ellen küzdött...

S mentek be Fejérvárra egy sirkeresztért...

Gerley Széver.

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Írta: **Buday Barna.**

(5)

„Ismételten kérem, becsásson meg“, szól Sándor, kezét nyujtva Miska bácsinak, a ki azt derekasan meg rázta.

„Hanem most térjünk át a mi ügyünkre... Önt keresik“.

Sándor felkönyökölt ágyában és tágrameresztelt szemekkel nézett Mihályra.

„Ne ijedjen meg, „csak“ egy szép asszony keresi. Ha érdeklí a dolog, elmondom, hogyan történt“.

Itt Miska bácsi megengedte magának azt a kis kitérést, hogy előszedegette a pipáját, megtömte dohánynyal és megnyomogatta nagy gusztussal, azután gyufát kotorászott elő, azt meggyújtotta, megvárta, míg a körmére ég, akkor nagy mohósággal nekiesett a csutorának s valóságos gőzkazánná alakult át. E műtét alatt vizsgálódva sunyított Sándorra, a ki égett a türelmetlen kíváncsiság miatt.

„Azonban ha nem kíváncsi rá, egyenesen a végén kezdem“.

„Ugyan kérem, tessék már elkezdni a — közepén“, könyörgött a beteg.

„Hát így történt. Ma reggel nagyobb sétát tettem. Közel a fürdőhöz egy asszonyság jött szembe velem. A ruházatáról következtetem, hogy asszony volt, no meg egyébről is. A szép asszony, a mint közel ér hozzám, különös kíváncsi, érdeklődő tekintettel méregetett végig. Hiszen édesem — mondtam magamban — ha csak ez kell, én is tudtam valaha ezt a hadjáratot. Azzal szép, nyájas ábrázatot vágva, én is mértéket vettem róla szememmel. Akkor megszólított.

„Uraságod helybeli?“

„Igen“.

„Abból a fehér házból való?“

„Ugy van“.

Tovább kérdezősködött.

„E helyen nem régen egy fiatal ember nyomtalanul eltűnt“.

„Az különös eset“.

„Az a fiatal ember valószínűleg öngyilkosságot követett el“.

„Nagy csapás volna a családjára“.

Az asszonyság, mintha türelmetlenné vált volna.

„Önök tudnia kell arról az esetről“.

Én erre jámbor arcokat vágva, belenézegettem a fellegekbe, tudatlanul vonogattam a vállaimat. Talán ez a nagy tudatlanságom hozott gyanuba a delnő előtt. Megragadta a karomat.

„Uram, egy nő ösztönét nem lehet megtéveszteni. Mit tud Ön arról az ifjuról“.

Én erre azt kérdeztem:

„Nagyságos asszony, ha szabad tudnom, miféle indokai vannak ennek az érdeklődésnek?“

„Én annak az ifjunak közeli rokona és jó barát-nője vagyok“.

Megjött a posta!

Edip. Beckmann

Nekem erre megint egy kis dolgom akadt a fellegekkel, míg a delnő az izgatottságtól lihegve várta a feleletet. Hej, hogy ragyogtak a nagy, fekete szemei.

Egyszerre aztán odavágta magát a lábaim elé és úgy térdelve, mint az angyalokkal szokás beszélni, kezdett rimánkodni hozzám.

„Édes uram, könyörüljön meg rajtam! Lássá, mennyire kinez ez a bizonytalanság. Ön többet tud erről az esetről, mint bárki a világon. Esdem Önt, mondja meg annak az ifjunak, hogy térdenállva kéri őt egy nő: támadjon fel arra a régi világra még egyszer és nem lesz oka megbánni ezt a feltámadást“.

Én gyorsan felsegítettem a nőt a talpaira.

„Keljen fel nagyságos asszony, még meghül nagy hijába. Mert ahogy én azt a fiatalembert ismerem, hát az egy *holt asszonynak* egyetlen arczrándulására is visszatérne abba az elhagyott világba, de egy élő asszony kedvéért nem támad fel még akkor sem, ha térdreborulva követi is meg a szellemét. Csak annyit akartam mondani“.

(Hogy a Miska bácsi jelképes beszédjét megértjük tudnunk kell, hogy a derék férfiú, a ki 48-on túl nem akart jutni a történelemben, e holt asszonynyal még mindig a magyar nemzetet jelképezte.)

Sándornak valami büszke örömtől gyulladtak ki a szemei.

„Igy mondta, csakugyan így? Köszönöm Önnek ezt a beszédet, szivemből köszönöm!“

Hanem erre a szép asszony diadallal kiáltott fel:

„Ugy tehát Ön ismeri és ő él!“ Azzal nevetni kezdett, kacagni kezdett, a kezemet szorongatta, majd a nyakanba borult nagy örömeiben. Végre is sirásra fogta a dolgot. Be szépen tudott sírni a nagy, fekete karbunkulus szemével.

„Adja át Ön neki az üzenetemet, mondja meg, hogy egy szerencsétlen asszony várja a megváltást az ő feleletétől. Ne is szóljon Ön. Menjen-menjen. Én itt fogom várni a választ. Reggeltől estig várni fogom Önt. Csak siessen, oh mily hálás leszek Önnek, ha sietni fog!“

„...Hát most itt vagyok a feleletért... Azt a nőt Takácsnének hívják“.

E szavaknál Mihály mélyen a szeméibe nézett az ifjunak.

Nem látta abban az örömeinek semminemű fellobbanását. Előbbi nyugtalansága a számitásig menő közöm-bösségbe ment át.

Sándor papírost vett a kezébe s egy koporsót rajzolt fel arra.

„Ez a felelet“.

„De hát mit értsek én meg ebből?“

Arra Sándor szilárd vonásokkal azt írta a rajz fölé: „Nincs feltámadás! Sándor“.

Odanyújtotta a feleletet Mihálynak, a ki azt szótlanul gyürte zsebre, azután az ajtóhoz lépve kikiáltott.

„Ilonkám lelkem! Mondja csak, meggyipiros szín előállítására jó lesz-e, ha a berlinikéket ezitromsárgával keverem“.

De erre Ilonka kacagva rontott be a szobába.

Hallatlan eset a festőművészet krónikájában, hogy valaki kékből, meg sárgából akarjon pirosat előállítani. Volt mit hallgatni Miska bácsinak ezért a megbotránkozottató tévedésért. A ki végre is azzal vágta ki magát:

„Eh, ha jobban tudják, hát csinálják maguk“. S nagy dörögve otthagya őket a faképnél.

... Most már szabad volt nekik a szótár fejlesztését tovább folytatniok; horgonyok, égő szívek, nyíló virágok rajzaiból.

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Megjött a posta! Télen korán esteledik az idő, négy órakor már sötét van s csak a falu házainak halovány körvonalai látszanak, ez is csak a vakító fehér hó jóvoltából van, mely ellensúlyozza némiképp az éj sötétjét is. Esti öt órára aztán elesöndesedik a falu, az emberek behuzodnak a bubos kemence mellé melegedni. Egyszerre csak éles kürt szó hasítja szét odakint a tél hideg levegőjét — **megjött a posta!** — mondják odabenn az emberek s eltöprengnek azon, hogy vajjon vajjon kinek hozott a posta levelet? Mert várják ezt az emberek közül azok igen nagyon, a kiknek idegenben van valakijük. Így például Hályogos Biczók Istvány uram egyetlen fia a Pista gyereket valami messze országba vitette el a császár huszárnak, olyan messzire, hogy mint a Pista gyerek már írta is egy ízben, a madár is hétszer levedli a tollát, a mire onnan a falu határáig elér. Kunkovács Jánoséknak pedig Bécsben szolgál egy lányuk, az is ír sokszor siralmas sorokat. Ezek is várnak biztosan levelet! Ekképen töprengenek az emberek a bubos kemence enyhádó melegénél, a postás pedig a ki vigan kürtöl az istenverte hideg daczára is, sorba osztja el a havasfödélű hajlékok között az „érkezményt“: papnak tanítónak újságot s más egyszerű embereknek egyéb leveleket. Házörző ebek Bodriék vidám esaholással fogadják őtet.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Horváth Lajos urnak. Minden szőlőt legjobb megforgatott földbe ültetni. Hogy a szőlő földje egy év előtt meg volt trágyázva, az nem hogy káros, de sőt előnyös, mert ha ezt a trágyás földet lefordítja, akkor a trágya éppen oda jut, a hol az új vessző fiatal gyökerei lesznek és így a fiatal szőlő azonnal sok és jó táplálékot nyervén, jobban fog fejlődni, mint különben. Csak arra vigyázzon, hogy a trágyás föld ne kerüljön mélyen, ezért a szőlő földjét legfeljebb 45—50 centiméter mélységig forgassa meg. Milyen szőlőfajt ültessen, azt csak úgy

mondhatjuk meg, ha előbb megírja, hogy földje homokos e, vagy kötött agyag. — **Szücs János** urnak. Forduljon a Magyar földhitelintézethez (Budapest, Bálvány-utca), ott a legolcsóbb kölcsönt kaphatja, de ott 1000 frtnál kevesebbet nem adnak. Kisebb összegű kölcsönért a „Kisbirtokosok földhitelintézetéhez“ (Budapest, Bálvány-utca) forduljon. — **Müller Antal** urnak. Levele nem igazságos. A szövetkezet a pótdíj fizetést alapszabályai értelmében, a mi a kötvényeken is kitüntetve van, teljes joggal követeli be. Hogy az idén oly nagy volt a jégkár, arról senki sem tehet. Ily esetben a biztosító közönség a maga érdekében cselekszik, ha olyan intézetet, a mely a legalacsonyabb díjakkal és a legkedvezőbb feltételekkel áll mindenkor a gazdaközönség szolgálatában, a bajában megsegíti, mert elsősorban nem az intézet érdeke, hanem a biztosító közönségé. Ha kislelkűek vagyunk és az első eredménytelenség elcsüggeszt, soha semmire sem fogunk menni. — **Gáti János** urnak. Bizony elég baj az, hogy olyan nagy kára származott. De tényleg a vasuti főnök nem vehette fel a sertéseket, mert a szabályok tiltják. Ha ő azt az ünnepen felveszi és az nap nem szállíthatja el, a vasuti raktárban romlik meg, a kárt neki kell megfizetnie. Ezért nem vette föl, mert el sem szállíthatta. Máskor legyen óvatosabb és körültekintőbb. Feljelentése semmit sem használ. **Korom Márton** urnak. A kértet olasz mondat szóról-szóra ezt jelenti: „Ezen kártya tulsó oldalán csak a címzés írható.“ — **Rohács Márton** urnak. Előfizetése ez év június 30-áig rendben van.

T. J. urnak. Olyan könyvet mi nem ismerünk, a mely a fára való festésről tartalmaz tudnivalókat. A festékereskedőtől azonban felvilágosítást nyerhet. — **Hajnal Imre** urnak. Mezőtur. A harmadosztályú kereseti adóról már több ízben írtunk cikket is és a Leveles szekrényben is több fölötté kérdésre válaszoltunk. Írja meg nekünk hogy mily irányban kíván felvilágosítást.

Számrejtvény.

— Ifj. Lengyel Ferencztől. —

- 2, 4, 24. Mindegyik kezünkön öt van,
31, 15, 38, 12, 6, 11, 19, 14. Bányaváros Mármarosban.
3, 5, 8, 7. Billiárdasztalnál leljük,
62, 63, 9, 68, 33, 34, 39, 40, 51. Ezt meg mindnyájan keressük.
10, 64, 13. Szorgalmáról híres bogár,
27, 71, 38, 20, 25, 45. Alamizsnája után jár,
21, 22, 23, 79. A pásztor ezt terelgeti,
1, 18, 32, 43, 72. Kilencez után szokott állni.
16, 26, 28, 29. Ez egy megszokott női név,
64, 42, 4, 46, 38. Nappalt követi szolgálaképp,
62, 63, 41, 38, 38, 44. Valódi bort szolgáltatja,
58, 59, 60, 61. Házaknál az ács esinálja,
47, 17, 68, 80. Egy férfinév novemberből,
38, 78, 39, 40, 74. Város ez Szepesmegyéből,
30, 69, 31, 12. Azt mondják rá, hogy nem étel.
53, 54, 55, 56, 57, 64, 72. Fáradt embernél főtétel.
37, 49, 37, 68. Igavonó herélt állat,
66, 67, 48, 70, 14. Temesmegyében találhat.
73, 80, 77, 76, 75. Holtunk után testünk ez lesz,
35, 36, 50, 52, 65. Betűsor öt betűje ez.
1—80. Pósa Lajos jeles költőnk
Versének bekezdése ez.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő február 4.

Lapunk 3. számában közölt betűtalány megfejtése:

„Magyarország nem volt, hanem lesz“.

Helyesen fejtették meg: Szádeczky László, Parragh Etelka, Farkas Pál, Gombkötő Margit, Nikodem Vilma, Horváth János, Szuh József, Hagymás János, Szabó Sándor, Molnár József, Horváth Lajos, Együd József, Daróczy Mihály, Krausz Pál, Gombkötő N. János, Ligethy György, Unger Kornél, Nagy Simon.

A sorhuzásnál Szuh József ur (lakik: Miske) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Kazár Emil: „A szívárvány“ cz. regényét küldöttük meg.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, január hó 21-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 10.20 frttól 10.45 frtig, *pestvidéki* 10.15 frttól 10.40 frtig *fehértmegyei* 10.20 frttól 10.45 frtig, *bácskai* 10.30 frttól 10.60 frtig *bánsági* 9.85 frttól 10.60 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.00 frttól 8.35 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 6.10 forinttól 6.40 frtig *égetni való* 62—64 kg. 6.50 frttól 7.40 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg 7.50 frttól 8.20 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.55 frttól 6.05 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.40 frttól 5.45 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	16.40	15.90	15.20	14.70	14.00	13.10	12.10	10.00	7.50

Buzakorpa, finom 4.00—4.10, durva 4.00—4.05 frtzsákkal együtt
Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörré* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 275—255 frtig; *gyenge minőségűért* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élősúlyban 29—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 24—39 frtig. *Féjős tehén,* magyarfajt 28—30 forintig, tarka 23—24 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 38—44 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 38—44 kr.

Baromfivásár. *Lud,* sovány, páronként 1.80—3.50 frtig, *kacsa* 2.40—3.00 frtig, *tyúk* 1.00—1.20 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 100 krig, *kaplan* 1.40—2.20 frtig, *pulyka* 3.00—3.50 frtig.

Egyéb magvak: *mák* 38—40 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.30—6.50 frt, *apró* 7—7.25 frt, *tarka* 6—6.20 frt, *lencse* 7—9 frt. *borsó* héjas 8.00—12.00 forint, *köles* 4.25—4.50 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repeze* 12.75—13.00 frt. *Lóhere* 46—56 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Régi széna* 1.80—3.00 frt, *muhar* 2.80—3.30 forint, *zsupszalma* 1.30—1.50 frt, *alomszalma* 1.10—1.30 frt.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 18.00—20.00 frt, *feljavított juh* 14—17 frt, *kiverő juh* 6.00—9.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Vegyések. *Tojás* 100 drb. 3.80—3.90 frt. *Szalonna* 58—62 krajczár. *Vaj* Ia. 110—120 kr., IIa. 70—110 kr. *Olvasztott vaj* 60—65 kr. *Méz* sárga csurgatott 40—70 kr. *Burqonya* sárga 19.0—2.25, rózsa 1.30—1.80, közönséges 1.10—1.50 kr., *paprika* 30—60 frtig, hüvelyes paprika 20—30 frtig métermázsánként.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 48—49¹/₂ frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 47—47¹/₂ frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kgként 84—92 frtig, *tehénbőr száraz* 84—92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. *Juhbőr* gyapjas, páronként 32—34 frt.

ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Besseffy Aristid, Páspöky Emil, Rabinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szőnyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szőnyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

BRÄUSWEDER JÁNOS

Hajlított 1847.

Bauswederen Cs. és fia. Győzelemes és aranyéremes orgonakészítő.

Győzelemes és aranyéremes orgonakészítő.

1847.

ORAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZELETFIZETÉSRE

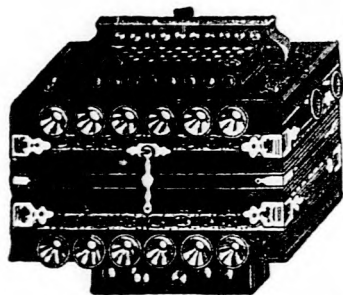
Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

MAGYARHON ELSŐ. LEGNAGYOBB ÉS LEGTÖBB HIRNEVE ORAZULETE.

STOWASSER J.

császár és királyi udvari hangszerész

BUDAPEST, II., Lánchíd utca 5.

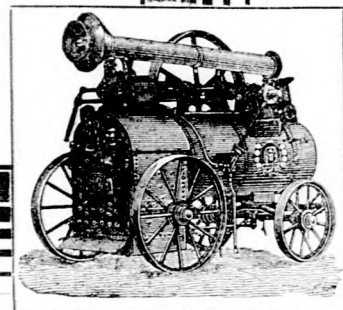

Saját gyártmányú fuvó, vonó és ütőhangszereiről, czimbalmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Elpusztíthatatlan erős orgona-harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállíthatnak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23/a szám.

Ajánlja a m. kir. államasutak gépgyárában készült **gőzeséplő garnitúrákat** „Compound“ lokomobilokat stb., raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, földmívelési eszközt, **jól kijavított** lokomobilokat és **cséplőgépeket** különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Csereüzletek lokomobilok és cséplőgépekre köttetnek.

Benzin- és petroleum-lokomobilok cséplési ezélokra. Massey-Harris elsőrangú **aratógép** gyáranak képviselője. Szőlő-permetezők és szénkéreg feeskendők.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A magy. királyi

államvasutak gépgyáranak

vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32.

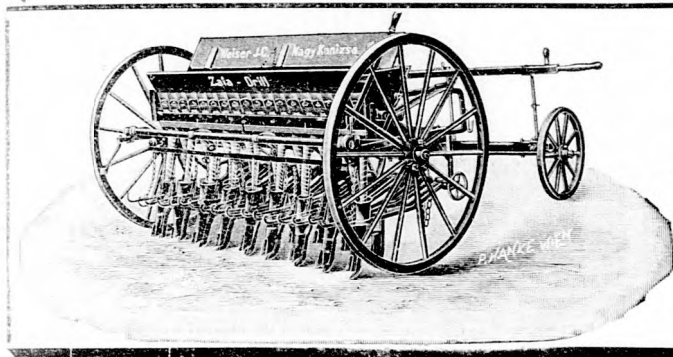
Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcséplőgarnitúráit**, ipari czélokra alkalmas „Compound” **lokomobiljait**, teljesen vasból készült **szalmakazalozó-gépeit**, **gőzkukoriczamorzsolót**, Stibor-féle **kőfürészeit**, **kaszáló- és aratógépeit**; továbbá Sack-féle **ekéit**, **vetőgépeit**, **boronáit** és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépe a

ZALA-DRILL.

KITÜNTETVE: 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépverseneyen, első díj: *állami arany érem*. Lévai nemzetközi vetőgépverseneyen, első díj nagy üzemre: *arany érem*. 1898. Marosvásárhelyi kiállításon: *első arany díj*. Hódmezővásárhelyi vetőgépverseneyen: első díj: *arany érem*.

Ajánlja továbbá: Perfecta, meritő korongos sorvetőgépeit, egyetemes egyes és kétvasu aczélekeít, az egyetemes ekékhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talajmívelő eszközöket, szénagyűjtöket, darálókat, járgányokat, rostákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr” rendszerű kézi kapáló és föltögető ára **10** frt.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Karikás János amerikai kalandjai

képekkel díszített könyvének maradványaiából

KARIKÁS BÁCSI

végeladást rendez,

minek következtében a könyvet a „Független Ujság” el fizetői

50 kr. boltiár helyett, **25 krajczárért**

rendelhetik meg a „Független Ujság” kiadóhivatalánál.

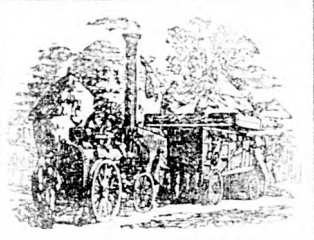
A „FÜGGETLEN UJSÁG”

kiadóhivatalában

megrendelhető a

Magy. Földmívelők Naptára.

Ára postai küldéssel együtt

35 krajczár.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérügynöke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” örlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmörlió-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)
 ezelőtt **PFANHAUSER AG.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLÖZŐ-GÉPEK)
 MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Veszünk

Luczerna

Lóhere

stb. magvakat a legmagasabb napi áron.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

I^a Rézgálicz 98-99%

jegecsekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chilisalétrom,
 kénsavas-káli,
 kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)